

TILVÆKST Grovfoder nr. 5, 1. april 2022

Indhold

- Mark
- Aktuelt i foderroer
- Aktuelt i græs
- Nye regler for anvendelse af fast husdyrgødning i efteråret

MARK

Aktuelt i foderroer

Af planterådgiver Thomas Harbo

Foderroer bør sås nu, selvom det er koldt. Pas på udtørring af såbedet. Så ikke lige før kraftig nedbør.

Jordtemperaturen er høj nok til såning

Som jeg skrev i TILVÆKST Grovfoder nr. 4 kvitterer foderroer for tidlig såning. Jordtemperaturen ligger i øjeblikket omkring de 5-6 °C, hvilket er tilstrækkelig til, at roerne begynder spiringen. Dette sker allerede fra 3 °C, så der er ingen grund til at vente med etableringen, hvis du kan lave et godt såbed.

Jordtemperaturen er høj nok til såning

Der er faldet en rekordlav nedbørsmængde i marts, og hvor det er aktuelt at dyrke roer, bør du kunne lave et godt såbed nu. Selvom det er koldt, kan en pløjet, men upakket jord, hurtig tørre ud, så du skal sørge for øjeblikkelig genpakning af jorden. Roefrøene sås ideelt i 2-2,5 cm's dybde på en fast bund, men du kan gå ned til 3-3,5 cm's dybde, hvis såbedet er til den tørre side. Det er vigtigt for fremspiringen, at såbedet er jævnt og pakket ensartet, så frøene holdes opfugtede under spiringen. Tørret frøet ud, når spiringen er begyndt, dør spiren og planten kommer til at mangle i rækken. Kan frøet ikke suge tilstrækkelig fugt til, at spiringen begynder umiddelbart efter såning, kan spiring ske op til fire uger efter såning, når de rette forhold indtræffer. Den forsinkede spiring giver uens plantestørrelse og svære betingelser for ukrudtsbekæmpelsen, hvor vi igennem en lang periode vil skulle passe på de små efternølere. Der skal kun falde ret beskedne nedbørsmængder, førend disse overvejelser ikke længere er aktuelle.

Vejrudsigten lover nu omslag i vejret med udsigt til temmelig megen nedbør i næste uge. Du bør ikke så roerne, hvis du forventer kraftig nedbør i dagene lige efter såning. Ligger roefrøene i vandmættet jord i bare ret kort tid, er der risiko for at frøene dør af iltmangel.

Ukrudtsbekæmpelse før fremspiring

Vil du benytte Centium 36 CS som jordmiddel inden roernes fremspiring (T0-sprøjtning), skal udsprøjtning ske umiddelbart efter såning og senest inden fremspiring. Bemærk, at Command CS; Kalif 360 CS, Clomate samt Reactor 360 CS, som alle har en godkendelse til mindre anvendelse, senest må benyttes tre dage efter såning. Centium 36 CS er det eneste clomazon-produkt, der må benyttes efter fremspiring. Du kan finde den relevante godkendelse i TILVÆKST Grovfoder nr. 4. Vær påpasselig med at anvende for høj dosis og undgå overlap. På sandjord anvendes 0,075 – 0,08 l/ha

(Reactor 360 CS: Max. tilladt dosis på JB 1-3: 0,075 l/ha), mens der på lerjord kan anvendes 0,1 – 0,15 l/ha.

Som ved andre jordmidler fremmes virkningen af Centium 36 CS af et såbed uden større knolde og af fugtig jord. Ved udsprøjtning på en tør jordoverflade forbliver Centium 36 CS stabil, og virkningen kommer, når overfladen igen er fugtet op af regn. Undgå at sprøjte ved udsigt til større mængder nedbør.

Ukrudtsbekæmpelse efter fremspiring

Første sprøjtning efter roernes fremspiring (T1-sprøjtning) er den vigtigste i sæsonen. Denne SKAL lykkes, hvis du skal kunne holde roemarken ren for ukrudt. Sprøjtningen udføres helt klassisk med Goltix SC 700, Betanal, Nortron SC samt penetreringsolie. Safari 50 WG anvendes kun undtagelsesvist ved T0-sprøjtningen, men ved fremspiring af bl.a. korsblomstret ukrudt, hanekro, kamille og storkenæb, kan det være aktuelt at supplere med Safari 50 WG. T1 sprøjtningen udføres på ukrudtets ægte kimbladsstadium – dvs. når løvbladene kun kan anes som en lille knop. Forslag til midler og dosis fremgår af tabel 1.

Tabel 1 Standard løsningsforslag til T0 og T1-sprøjtning i foderroer

Sprøjtning	Middel	Dosis pr. ha	Bemærkning, ukrudtsbestand
T0 (før fremspiring)	Centium 36 CS	0,075 L	Inden roernes fremspiring. Ingen overlap.
T1 (Ukrudt med ægte kimblade)	Goltix SC 700	0,7-1,0 L	Hvor agersennep, burresnerre, fliget brøndsel, gult, hundepersille, kamille eller raps dominerer anvendes højeste dosis af Goltix.
	Betanal	1,5-2,0 L	
	Nortron SC	0,1 L	
	Renol	0,1-0,3 L	

Penetreringsolie er vigtig for effekten af bladmidlerne, men hvis dosis er for høj, kan det give svidninger af roerne. Dosis af penetreringsolie kan justeres efter forholdene som angivet i tabel 2. Mange har større mængder MaisOil på lager, fordi vi ikke i alle tilfælde anvender så høj en dosis, som firmaet anbefaler. MaisOil er en rigtig god penetreringsolie, og den kan erstatte enhver anden olie på markedet.

Tabel 2 Retningslinjer for dosering af penetreringsolie afhængig af temperatur og vokslag

Temperatur	Renol / penetreringsolie [l/ha]
	T1 Første sprøjtning
10 – 15 °C	0,3
15 – 22 °C	0,1 – 0,2
Over 22 °C	--

Aktuelt i græs

Af planterådgiver Vivi Ernsten

Gødningstildelingen til første slæt fastholdes. Gødningsstrategien efter første slæt bør gentænkes set i lyset af højere gødningspriser.

Vi er nu i april måned, og der ses begyndende vækst i græsset. Med udsigt til omslag i vejret bør de sidste græsmarker gødskes nu.

Med lave dagtemperaturer og især lave nattetemperaturer forbliver væksten dog lav. Selvom væksten så småt er i gang, vil et vejromskifte med nedbør og højere temperaturer øge vækstraterne betydeligt. Når vækstbetingelserne bliver ideelle får græsset behov for gødning, for at vækstpotentialet kan udnyttes fuldt ud. Inden græsset bliver for langt, er det derfor nødvendigt at få tilført arealerne den mængde husdyrgødning, som er planlagt til første slæt. HUSK, ingen kørsel på frosne græsarealer!

Gødningsstrategi første slæt

Det aktuelle meget høje prisniveau på handelsgødning får flere til at overveje, om der skal ændres på gødningsstrategien allerede til første slæt. Første slæt responderer bedst på kvælstoftilførsel, og er det slæt, hvor det største udbytte opnås. Helt overordnet bør gødningsstrategien for første slæt derfor ikke ændres.

Gødningsstrategi efter første slæt

Med de nuværende høje priser på handelsgødning bør du gentænke din gødningsstrategi til slætgræsset hen over sommeren. Selvom årets indkøb af handelsgødning er gjort i efteråret til mere moderate priser set i lyset af nuværende priser, bør du stadigvæk have for øje, hvilke værdi tilførsel af handelsgødning har. Følgende spørgsmål bør afklares i forbindelse med planlægning af gødningsstrategi efter første slæt:

- 1 Foderproduktionen – rækker græsarealerne kun lige eller forventer du med en overproduktion?
- 2 Græsmarker, første brugsår – kløverandel og N-mængde i forhold til fremtidig kløverandel?
- 3 Efterse græsarealer individuelt – kløverandel og brugsår?
- 4 Vanding – kan arealerne vandes hen over sommeren?
- 5 Gylle – analyse, udbringningsmetode, nedfældning m./u. syre, slæbesko eller slangeudlægning med syre, fordampning?

Der er mange aspekter i dette års gødningsstrategi og ligeledes i hvilke behov den enkelte bedrift har. Vi kommer derfor ikke med et direkte bud på, hvilken strategi der er den rigtige, men opfordrer derfor til at du drøfter dette med din planterådgiver, som kender dine behov og bedrift.

Nye regler for anvendelse af fast husdyrgødning i efteråret

Af Af Planterådgiver Peter Siebert

Der er nye regler for udbringning af fast husdyrgødning, som allerede får betydning fra det kommende efterår.

Nye regler

Der er trådt nye regler i kraft vedrørende anvendelse af fast husdyrgødning i efteråret. Vær derfor særlig opmærksom på anvendelse af fast husdyrgødning forud for etablering af afgrøder i sensommeren og efteråret.

Nedenfor er uddrag fra §9 i Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1551 af 02/07/2021):

Stk. 14. I perioden fra efter høst til før følgende tidspunkter må der ikke udbringes fast organisk gødning bortset fra have- og parkaffald, jf. dog stk. 15 og 16:

- 1) 1. november på lerjord (JB-nr. 7-9).
- 2) 1. december på lerjord og humusjord (JB-nr. 5,6, 10 og 11).
- 3) 1. februar på sandjord (JB-nr. 1-4).

Stk. 15. Der kan udbringes fast organisk gødning i perioden fra efter høst til før etablering af afgrøder på arealer, hvor der senest 1. september etableres græs, vinterraps, vintersæd eller grøngødning med gul sennep, olieræddike eller gul sennep og olieræddike forud for sukkerroer, hvor der er indgået kontrakt med en sukkerfabrik om afsætning af sukkerroerne.

I praksis medfører de nye regler, at det mange steder kun vil være muligt at anvende fast husdyrgødning, forud for etablering af nyt græsudlæg og vinterraps. Har du tidligere anvendt en større andel fast husdyrgødning forud for etablering af vintersæd, er det ikke længere en mulighed, når vintersæden etableres efter den 1. september, som er tilfældet for langt de fleste. Overvej derfor allerede nu hvordan din faste husdyrgødning kan håndteres fremadrettet. For mange vil en aftale med et biogasanlæg nok være den bedste mulighed for at reducere mængden af fast husdyrgødning, som skal ligge på lager til næste forår.

Tabel 3 Sammendrag af regler i stk. 14 og 15 for udbringning af fast husdyrgødning i efteråret på arealer med og uden etablerede afgrøder.

Jordtype	Stk. 14 På etablerede afgrøder og forud for forårssæede ¹ afgrøder	Stk. 15 Før etablering ² i efteråret
JB nr. 7-9	1. november	1. september
JB nr. 5, 6, 10 og 11	1. december	1. september
JB nr. 1-4	1. februar ²	1. september

1. I marker med græsefterafgrøder i majs og alle typer af græsefterafgrøder på kvægundtagelsesbrug kan der tidligst udbringes fast husdyrgødning fra 1. marts, hvor græsefterafgrøden tidligst må destrueres.
2. Ved anvendelse af fast husdyrgødning på arealer uden etablerede afgrøder skal husdyrgødningen nedbringes inden 4 timer efter udbringningen.